

Keer je om naar mij: dwaasheid, schuld en ommekeer in Jeremia

Jer 5:20-29 (NBV)

²⁰Zeg het volk van Jakob

en roep Juda toe:

²¹Luister toch, dwaas en onverstandig volk,

dat ogen heeft, maar niet ziet,

en oren heeft, maar niet hoort.

²²Hebben jullie geen ontzag voor mij?

- spreekt de HEER.

Beven jullie niet voor mij?

A Ik heb met zand de zee aan banden gelegd,

haar een vaste grens gesteld.

Haar golven donderen, maar tevergeefs,

ze bruisen onstuimig, maar worden gestuit.

²³Maar dit volk is *koppig en opstandig*,

het is *zijn eigen weg gegaan*.

²⁴Zij zeiden niet:

“Wij moeten ontzag hebben voor de HEER onze God,

die ons tijdig regen geeft in het najaar en voorjaar,

die een vaste oogsttijd geeft.”

²⁵Jullie zonden hebben deze orde verstoord,

welvaart bleef door jullie wandaden uit.

B ²⁶Ik trof schurken aan onder mijn volk,

ineengedoken als vogelvangsters loeren ze rond.

Ze zetten een val, ze jagen op mensen.

²⁷Zoals een korf vol vogels is,

zo zijn hun huizen vol gestolen goed.

Daardoor zijn ze machtig en rijk.

²⁸Ze zijn vadsig en vet

en slechter dan slecht.

Ze staan het recht in de weg,

wat wezen toekomt laat hun koud,

de belangen van de armen dienen ze niet.

²⁹Zou ik zo'n volk niet straffen?

- spreekt de HEER.

Zou ik mij niet wreken op een volk dat zoiets doet?

Jer 8:4-12 (NBV)

⁴Zeg tegen hen: dit zegt de HEER:

Als iemand valt, staat hij toch op?

Als iemand *afdwaalt*, *keert hij toch terug?*

⁵Waarom blijft dit volk dan *dwalen*,

waarom blijft Jeruzalem ontrouw,

houdt het vast aan bedrog,

weigert het *terug te keren?*

⁶Ik heb goed naar hen geluisterd –

wat ze zeggen is gelogen.

Niemand heeft berouw over het kwaad,
niemand zegt: "Hoe kon ik dit ooit doen?"

Ze hollen steeds maar door
als een paard dat zich in de strijd stort.

⁷De ooievaar aan de hemel,
de tortelduif en de gierzwaluw
kennen de tijd van hun trek,
maar mijn volk kent niet de orde van de HEER.

⁸Hoe durven jullie te zeggen: "Wij zijn wijzen,
wij hebben de wet van de HEER"?

De pen van de schrijvers heeft hem vervalst.

⁹De wijzen zullen te schande staan,
ten einde raad, ze lopen in een val.
Ze hebben de woorden van de HEER verworpen,
wat voor wijsheid rest hun nog?

¹⁰Daarom geef ik hun vrouwen weg,
hun akkers geef ik aan veroveraars.
Want iedereen, van groot tot klein,
is op eigen voordeel uit,
van profeet tot priester,
ieder pleegt bedrog.

¹¹Ze verklaren de wond van mijn volk
lichtvaardig voor genezen,
ze zeggen: "Alles gaat naar wens".

Nee, niets gaat naar wens!

¹²Schamen zij zich voor hun wandaden?
Integendeel, ze weten niet wat schaamte is.
Daarom komen ze ten val, de één na de ander,
op het moment dat ik ze straf komen ze ten val
- zegt de HEER.

Jeremia 14 2:-10 (NBV)

²Juda treurt, de steden kwijnen weg,
in het zwart gehuld zit de bevolking op de grond,
jammerklachten klinken uit Jeruzalem.

³De rijken sturen hun knechten om water.

Ze komen bij de putten,
maar water vinden ze niet.

Met lege kruiken keren ze terug.

Verlagen en beschaamd
houden ze hun gezicht bedekt.

⁴De aarde is ontzet over haar eigen opbrengst,
want het heeft niet geregend op het land.

De boeren staan verslagen,
ze houden hun gezicht bedekt.

⁵Ja, zelfs de hinde in het veld
laat het jong dat ze wierp in de steek,
want er is geen groen.

⁶Op kale heuvels happen wilde ezels
als jakhalzen naar adem.

Hun ogen breken,
want er is geen gras.

⁷HEER, al getuigen onze wandaden tegen ons,
grijp toch in omwille van uw naam.

Tallose malen waren wij u ontrouw,
wij hebben tegen u gezondigd.

⁸Bron van hoop voor Israël,
redder in tijden van nood,
waarom bent u als een vreemdeling in dit land,
als een reiziger die maar één nacht blijft?

⁹Waarom bent u als een radeloze man,
als een soldaat die ons niet kan redden?

U bent toch in ons midden, HEER,
wij behoren u toch toe?

Laat ons niet in de steek.

¹⁰De HEER zegt over dit volk:

Maar al te graag dwalen ze weg,
ze sparen hun voeten niet.

De HEER scheidt geen behagen meer in hen.
Nu brengt hij hun wandaden in rekening,
nu bestraft hij hun zonden.

Jeremia 31:2-14 (NBV)

²Dit zegt de HEER:

*In de woestijn kreeg ik Israël lief,
het volk dat aan vernietiging ontkomen was.
Ik ging hun voor en gaf hun vrede.*

³Van ver ben ik naar je toegekomen, *vrouwe Israël.*

*Ik heb je altijd liefgehad,
mijn liefde zal je altijd vergezellen.*

⁴Ik breng je weer tot bloei.

*Je zult weer dansen in de rei
en de tamboerijnen laten klinken.*

⁵In Samaria's bergen zul je wijngaarden planten,
en mogen eten van de eerste vruchten.

⁶De dag breekt aan
dat in Efraïm de wachters op de bergen roepen:

"Kom, laten we op weg gaan naar de Sion,
naar de HEER, onze God!"

⁷Dit zegt de HEER:

Juich van vrede over Jakob,
jubel aan het hoofd van alle volken,
roep het uit, zing een lofzang:

"De HEER heeft zijn volk gered,
en wat er van Israël overbleef bevrijd".

⁸Ik laat hen uit het noorden *terugkeren*
en *breng hen samen* van de einden der aarde.

Ook blinden en lammen *komen mee*,
ook zwangere vrouwen en vrouwen in barensood.
In dichte drommen *keren ze terug*.

⁹Zij komen terug in tranen,
ze heffen smeekbeden aan,
en ik zal hen leiden.

Ik breng hen naar stromende beken
en voer hen over geëffende wegen;
daar kunnen zij niet struikelen.
Want ik ben voor Israël een vader,
en Efraïm is mijn eerstgeboren zoon.

¹⁰Volken, luister naar de woorden van de HEER,
vertel het verder op de verste eilanden:
Hij die Israël verstrooid heeft,
zal het samenbrengen en het hoeden,
zoals een herder zijn kudde.

¹¹Want de HEER verlost het volk van Jakob,
hij bevrijdt hen uit de hand die sterker was dan zij.

¹²Zij komen juichend naar de Sion,
stralend van vreugde om de gaven van de HEER:
koren, wijn, olijfolie,
en geiten, schapen, koeien.
Zij gedijen als een waterrijke hof,
nooit meer zal het hun aan iets ontbreken.

¹³Meisjes dansen vrolijk in de rei,
jongens en grijsaards dansen mee.
Hun rouw verander ik in vreugde, ik troost hen,
hun verdriet vergeten zij.

¹⁴De priesters schenk ik overvloedig offervlees.
Ik overstelp mijn volk met al het goede
- spreekt de HEER.

Gespreksvragen

1. Jeremia klaagt steeds de koppigheid en de dwaasheid van het volk aan. Hoe herken jij vandaag in onze wereld de weigering om een nieuwe weg in te slaan als het gaat om de zorg voor de schepping?
2. Jeremia ziet schuld belijden als noodzakelijk kantelpunt voor een werkelijke bekering van het hart. Ben je het eens met Jeremia? Ervaar je zelf in je eigen leven de noodzaak tot schuld belijden?
3. Jeremia heeft het in Jeremia 14 over een intergenerationele schuld. Is er volgens jou een schuld die overgaat van generatie op generatie, als het gaat om de zorg voor de schepping?
4. In Jeremia 31 staat opnieuw tot bloei komen centraal. Kun je voorbeelden met elkaar delen van momenten waarop je een opnieuw openbloeien voor Gods schepping ervaren hebt?